

**Астана қаласының әкімдігінің
«№ 4 қалалық емхана» ШЖҚ МКК
Ішкі жұмыс нәтижелері бойынша аналитикалық есеп
Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау**

Астана қаласы

"05" шілде 2023 жыл

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Заң) 8-бабының 5-тармағын орындау мақсатында 03.04.2023 ж. 67/1-Ө бұйрығына сәйкес 2023 жылғы 18 мамырдан 2023 жылғы 28 маусымға дейінгі кезеңде Астана қаласы әкімдігінің «№4 қалалық емхана» ШЖҚ МКК-да сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау (бұдан әрі – Талдау) жүргізілді (бұдан әрі – Емхана) келесі бағыттар бойынша:

1) кәсіпорынның қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;

2) кәсіпорынның ұйымдастырушылық-басқару қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

04.03.2023 ж. 66/1-Ө бұйрығына сәйкес Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл қызметінің жаңартылған құрамы бекітілді: қызмет басшысы сарапшы-дәрігер Г.М. Ходжабаева, жұмыс тобының мүшелері: адами ресурстарды басқару бөлімінің басшысы – Н.Г. Шарипов, заңгер – Л.Б.Аносова, заңгер – А.С. Есхожина.

Талдау Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі төрағасының 2023 жылғы 16 қаңтардағы № 21 бұйрығымен бекітілген Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларына сәйкес жүргізілді.

Персоналды басқару, оның ішінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жататын лауазымдарды анықтау бөлігінде.

Кадрларды іріктеу және кадрлармен қамтамасыз ету Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының нормаларына сәйкес жүзеге асырылады және келесі кезеңдерді және процестерді қамтиды:

1) бос лауазымға үміткерлерді іздеу, іріктеу, қабылдау;

2) бос лауазымға кандидаттардың қызметкерлерінің білімі мен біліктілігі туралы құжаттардың дұрыстығын тексеру;

3) кіріспе брифинг (Емхана аумағында жұмыс істейтін штаттан тыс, штаттан тыс қызметкерлерге, консультант-дәрігерлерге, қосалқы мердігер ұйымдардың қызметкерлеріне, емхана аумағында үй-жайларды жалға алатын компаниялардың қызметкерлеріне, емханаға уақытша келетін медицина

қызметкерлеріне, студенттерге) және қызметкерлерді бейімдеу;

4) сынақ мерзімін өту және бағалау;

5) кадрларға қажеттілікті бағалау, штаттық кестені (қажет болған жағдайда), ұйымдық құрылымды (қажет болған жағдайда) қайта қарау;

6) лауазымдық нұсқаулықтарды қайта қарау (әр бес жыл сайын және одан да жиі);

7) қызметкерлердің мереке күндерін жоспарлау (демалыс кестесі);

8) кадрлық жұмыс көрсеткіштерін талдау, оның ішінде кадрлардың тұрақсыздығы, жұмысты жақсарту бойынша басшылыққа ұсыныстар енгізу;

9) қызметкерлерге Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің талаптары және Емхананың кадр жұмысы, еңбек қатынастары мәселелері бойынша ішкі нормативтік құқықтық актілерінің талаптары бойынша консультация беру;

10) жұмыстан босату (жұмыстан босатылған қызметкерлерге сауалнамалар, жұмыстан босату себептерін талдау, жұмыстан шығатын қызметкерден процестерді берудегі сабақтастық).

Емханада сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшыраған лауазымдар мен қызметкерлердің тізімі бар; осы лауазымдарды атқаратын барлық қызметкерлер сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша сәйкестік құжаттарымен таныс және оларды мүлтіксіз орындау қажеттігі туралы хабарланады. 1-кестеде Емханадағы басшылық лауазымдардың негізгі тәуекелдері келтірілген.

Персоналды басқару бағытында сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің барлық көрсеткіштері тексерілді; жұмысқа қабылдаудың, лауазымға тағайындаудың, тәртіптік жаза қолданудың және басқалардың барлық процестері еңбек заңнамасының талаптарына және басшының және уәкілетті органның нақты тапсырмаларына сәйкес қолданыстағы заңнамаға сәйкес жүзеге асырылады. Осылайша, бұл салада сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің көрсеткіштері табылмады.

№	Сыбайлас жемқорлық тәуекеліне ұшыраған лауазым	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдері бар лауазымдық өкілеттіктер	Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің атауы	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің деңгейі	Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің, бизнес-процестің сипаттамасы	Жою шаралары/ тәуекелдерді азайту
1.	Директор	Денсаулық сақтау ұйымының өндірістік, қаржы-шаруашылық қызметін басқаруды жүзеге асыру, басқарушылық шешімдерді жеке-дара қабылдау, ұйымның мүлкіне билік ету және пайдалану	Қызметтік жағдайды жеке мақсаттарда пайдалану тәуекелі; сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтамау тәуекелі	Жоғары	Денсаулық сақтау ұйымының өндірістік, қаржы-шаруашылық қызметін басқару мүмкіндігін жеке мақсатта пайдалану тәуекелі, басқарушылық шешімдерді жеке-дара қабылдау, ұйымның мүлкіне билік ету және пайдалану	Уәкілетті орган ("Астана қаласының Қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы" ММ), қала әкімдігі тарапынан бақылау, есептілік көзделген
2.	Директордың емдеу-алдын алу жұмысы жөніндегі орынбасары	Өзіне бағынысты құрылымдық бөлімшелердің ұйымдастырылуын және тиімді өзара іс-қимылын жүзеге асыру, ұйымның емдеу-диагностикалық қызметін жоспарлау бойынша, оның ішінде ұйымның емдеу қызметін талдау мәселелері бойынша ұйымдастырушылық	Қызметтік жағдайды пайдалану тәуекелі; ережені жеке мақсаттарда пайдалану тәуекелі; сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтамау тәуекелі	Жоғары	Өзіне бағынысты құрылымдық бөлімшелер қызметінің басшылық жағдайын жеке мақсаттарда пайдалану тәуекелі, ұйымның емдеу-диагностикалық қызметін жоспарлау жөніндегі ұйымдық функцияны жеке мақсаттарда, оның ішінде ұйымның емдеу қызметін талдау мәселелері бойынша	Емхана директорының, сондай-ақ уәкілетті органның ("Астана қаласының Қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы" ММ) тарапынан бақылау, есептілік көзделген

		функцияны жүзеге асыру.			пайдалану тәуекелі.	
3.	Директордың балалар және босандыру жөніндегі орынбасары	Өзіне бағынысты құрылымдық бөлімшелердің қызметін, оның ішінде бала тууға көмек көрсету және балаларға медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша басқаруды жүзеге асыру.	Қызметтік жағдайды пайдалану тәуекелі; ережені жеке мақсаттарда пайдалану тәуекелі; сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтамау тәуекелі	Жоғары	Өзіне бағынысты құрылымдық бөлімшелердің басшылық қызметін жеке мақсатта, оның ішінде бала тууға көмек көрсету және балаларға медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша пайдалану тәуекелі.	Емхана директорының, сондай-ақ уәкілетті органның ("Астана қаласының Қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы"ММ) тарапынан бақылау, есептілік көзделген
4.	Медициналық қызметтердің сапасын бақылау жөніндегі директордың орынбасары	Өзіне бағынысты құрылымдық бөлімшелердің қызметін, оның ішінде халыққа медициналық көмек көрсету сапасы мәселелері бойынша басқаруды, оның ішінде науқастың қажеттіліктері мен шағымдарын шешуді жүзеге асыру	Қызметтік жағдайды пайдалану тәуекелі; ережені жеке мақсаттарда пайдалану тәуекелі; сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтамау тәуекелі	Жоғары	Басшылық қызметті жеке мақсаттарда пайдалану тәуекелі, өзіне бағынысты құрылымдық бөлімшелерді жеке мақсаттарда, оның ішінде халыққа медициналық көмек көрсету сапасы мәселелері бойынша пайдалану тәуекелі, науқастың қажеттіліктерімен шағымдарын шешу үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтамау.	Емхана директорының, сондай-ақ уәкілетті органның ("Астана қаласының Қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы"ММ) тарапынан бақылау, есептілік көзделген
5.	Бас мейіргер	Емхананың	Қызметтік	Жоғары	Емхананың	Емхана директорының,

		қарамағындағыларға, мейіргерлерге, басшылық функцияны жүзеге асыру, олардың жұмысын үйлестіру, бағыныштылардың өзара тиімді қарым-қатынасы мен өзара алмасуы міндеттерін шешу	жағдайды пайдалану тәуекелі; ережені жеке мақсаттарда пайдалану тәуекелі; сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтамау тәуекелі		қарамағындағыларға, мейіргерлерге, басшылық функцияны пайдалану тәуекелі, олардың жұмысын жеке мақсатта үйлестіру, Бағыныстылардың өзара іс-қимылы мен өзара алмасуы міндеттерін шешу кезінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтамау тәуекелі	сондай-ақ уәкілетті органның ("Астана қаласының Қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы"ММ) тарапынан бақылау, есептілік көзделген
6.	ІАҚ басшысы / қаржы аудиторы	Емхананың Қаржы-шаруашылық қызметіне бақылауды жүзеге асыру.	Қызметтік жағдайды пайдалану тәуекелі; ережені жеке мақсаттарда пайдалану тәуекелі; сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтамау тәуекелі	Жоғары	Жеке табыс алу мақсатында емхананың Қаржы-шаруашылық қызметі туралы ақпаратты пайдалану тәуекелі. Емхананың қаржылық қызметі туралы қосымша ақпарат алу және оны жеке мақсатта пайдалану мақсатында қызметтік жағдайды пайдалану тәуекелі. Өзінің қызметтік міндеттерін орындау барысында өзіне белгілі болған ақпаратты жасыру	Емхана директорының, сондай-ақ уәкілетті органның ("Астана қаласының Қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы"ММ) тарапынан бақылау, есептілік көзделген

					мақсатында Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтамау тәуекелі.	
7.	Бас бухгалтер	Қызметінің негізгі бағыттары: шаруашылық-қаржылық қызметтің бухгалтерлік есебін ұйымдастыру және материалдық, еңбек және қаржы ресурстарының үнемді пайдаланылуын, мүліктің сақталуын бақылау	Қызметтік жағдайды пайдалану тәуекелі; ережені жеке мақсаттарда пайдалану тәуекелі; сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтамау тәуекелі	Жоғары	Жеке байыту арқылы қызметтік жағдайды пайдалану қаупі. Лауазымдық жағдайын пайдалана отырып, материалдық құндылықтарды қабылдау жолымен сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтамау тәуекелі.	Емхана директорының, сондай-ақ уәкілетті органның ("Астана қаласының Қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы"ММ) тарапынан бақылау, есептілік көзделген

Мүдделер қақтығысын реттеуге қатысты

Жеке және заңды тұлғалардың өтініштері бойынша Емхана қызметкерлерінің еңбек тәртібін бұзу фактілерін, көрсетілетін медициналық қызметтердің сапасын бағалау, бақылау мәселелерін емхананың Тәртіптік кеңесі (бұдан әрі – Кеңес) және Келісім комиссиясы қарайды. Бұл ретте, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың дер кезінде алдын алу және жолын кесу, емделушілердің Емхана қызметкерлеріне деген сенімін арттыру Кеңес жұмысының бір бағыты болып табылады. Емхана қызметкерлерінің тәртіптік істерін қарау кезінде Кеңес міндетті түрде қызметкердің кәсіби әдеп нормаларын, деонтология нормаларын, емхананың корпоративтік мәдениеті қағидаларын сақтауы, сондай-ақ емханаға қарсы іс-қимыл ережелерін, сыбайлас жемқорлық заңнамасы бұзушылықтардың болуы туралы қорытынды береді. Емхана қызметкерлерінің тәртіптік істерін қарау кезінде есепті кезеңде сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы бұзу фактілері анықталған жоқ.

Қолданыстағы заңнама талаптарына сәйкес Емханада жеке еңбек дауларын қарау тұрақты жұмыс істейтін орган – Келісім комиссиясына жүктелген. Есепті кезеңде Келісім комиссиясына қызметкерлердің өтініштері мен арыздары бойынша фактілер жоқ.

Рұқсат етуші функцияларды жүзеге асыру тұрғысынан

Емханаға қатысты лицензиялау функцияларын жүзеге асыру Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының, «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» Қазақстан Республикасының Заңының талаптарына сәйкес жүзеге асырылады. Берілген рұқсаттар, рұқсат беру және хабарламаларды жіберу шарттары туралы ақпарат Емхананың интернет-ресурсында мемлекеттік және орыс тілдерінде орналастырылған.

Мүдделер қақтығысын реттеуге қатысты

Есепті кезеңде Емхана қызметкерлерінің жеке мүдделері мен лауазымдық өкілеттіктері арасында мүдделер қақтығысы, қайшылықтар фактілері анықталған жоқ. Мүдделер қақтығысының алдын алу мақсатында Емхана қызметкерлеріне тоқсан сайын тұрақты негізде Емханада қолданыстағы Корпоративтік этика ережелерімен қарастырылған жанжалдарды болдырмау және мінез-құлық ережелері түсіндіріледі.

Емхана Мүдделер қақтығысын анықтау және шешу жөніндегі Саясатты және Емхананың әрбір қызметкері мен басшылығы мүдделер қақтығысының алдын алу/ барынша азайту үшін қолдануы тиіс шаралар кешеніне қойылатын талаптарды айқындайтын Өз қызметі мен функционалдық міндеттерін жүзеге асыруда сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты бекітті және тәжірибеге енгізді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт Емхана қызметінде жеке және заңды тұлғалардың функцияларын жүзеге асыру және құқықтары мен заңды мүдделерін жүзеге асыру кезінде қолданылады. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт емхана қызметкерлері үшін міндетті болып табылады. Емхананың әрбір қызметкері Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың қолданылуы мен орындалуына дербес жауапты. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт қызмет саласына байланысты Емхана қызметкерлерінің белгіленген ережелерді мүлтіксіз сақтауға және сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алуға

бағытталған іс-әрекеттері мен шешімдерін айқындайды.

Емхана қызметін реттейтін құжаттарда мүдделер қақтығысын реттеу бойынша талаптар толық сақталған.

Ішкі құжаттардың қолданыстағы заңнамаға сәйкестігін талдау нәтижелері бойынша бұзушылықтар мен қайшылықтар анықталған жоқ.

Жалпы, емхана мүдделер қақтығысының алдын алу үшін барлық шараларды қабылдады.

Мемлекеттік қызметтерді көрсетуге қатысты

Тегін медициналық көмектің кепілдендірілген көлемін көрсету туралы алғашқы медициналық-санитарлық көмектің кепілдендірілген тегін медициналық көмектің тізбесіне сәйкес Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2020 жылғы 16 қазандағы № 672 қаулысына сәйкес Емхана халыққа көрсететін негізгі мемлекеттік қызметтердің бірі халыққа алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсететін ұйымға халықты бекіту, сондай-ақ алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсету бойынша мемлекеттік қызмет болып табылады (Қызмет көрсету қағидаларына сәйкес Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 24 тамыздағы ҚР ДСМ № 90 бұйрығы) және Осылайша, бекіту Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 13 қарашадағы ҚР ДСМ-194/2020 бұйрығымен бекітілген Алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсететін денсаулық сақтау ұйымдарына жеке тұлғаларды бекіту қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады.

Жеке тұлғаларды кепілдендірілген тегін медициналық көмек шеңберінде алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсететін денсаулық сақтау ұйымдарына бекіту бір әкімшілік-құқықтық нысан шеңберінде бастапқы медициналық-санитарлық көмек көрсету ұйымын еркін таңдау құқығы ескеріле отырып, тұрақты немесе уақытша тұратын жері бойынша жүзеге асырылады. Медициналық ұйымды еркін таңдау құқығымен медициналық ұйымға бекітілген шекаралас аумақтарда тұратын адамдарды қоспағанда, аумақтық бірлік (село, кент, ауылдық округ, қаладағы, қала, аудан) Жақын орналасқан әкімшілік-аумақтық бірліктің аумағында орналасқан МСАК ұйымы.

МСАК маманын еркін таңдау аудандағы бекітілген халықтың санын (МСАК субъектісі қызмет көрсететін аумақтың бөлігі, МСАК маманына бекітілген бөлігі) ескере отырып, бекітілген жері бойынша МСАК ұйымының ішінде жүзеге асырылады.

Жеке тұлғаларды МКҚК бойынша бекіту тұрақты немесе уақытша тұрғылықты жері бойынша ДДҰ шартында көзделген алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсететін денсаулық сақтау ұйымына жүзеге асырылады.

Жеке тұлғаларды МСАК ұйымдарына бекіту МСАК көрсетудің негізі болып табылады және мына қағидаттар бойынша жүзеге асырылады:

- 1) қызмет көрсетудің отбасылық принципі;
- 2) МСАК аумақтық қолжетімділігі;
- 3) МСАК аумақтық қолжетімділігі шеңберінде медициналық ұйымды еркін таңдау;
- 4) пациенттің медициналық көмектің сапасына қанағаттануы;
- 5) меншік нысанына және ведомстволық бағыныстылығына қарамастан

теңдік және адал бәсекелестік.

Қосымшаға өтініштер Емханаға egov.kz порталымен интеграциялану арқылы электронды сұрау нысанында қабылданады. Өтініштер емхана мамандарымен дер кезінде қаралып, өңделеді. Сұраныстарды Пациенттерді қолдау қызметі бақылайды, бұл сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайтады.

Ол сондай-ақ пациенттерге қажет болған жағдайда пациенттерді қолдау қызметінің қол жетімділігін арттыру үшін пациенттерге қолдау көрсету қызметінің QR кодын жасау арқылы емхана ұсынатын қызметтерге қатысты сыбайлас жемқорлық немесе басқа бұзушылықтар туралы хабарлауға мүмкіндік береді. QR коды көрнекті/көрінетін жерлерге мемлекеттік және орыс тілдерінде орналастырылған.

Басқа да мемлекеттік қызметтерді Емхана қолданыстағы заңнамада белгіленген тәртіппен көрсетеді. Қызметтерді көрсетуді басқарма басшылары, директордың орынбасарлары бақылайды, бұл сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жоюға немесе азайтуға мүмкіндік береді.

Жалпы, Мемлекеттік қызметтер мемлекеттік қызмет көрсету стандарттарына сәйкес, талаптар мен мерзімдерді қатаң сақтай отырып көрсетіледі, бұл да сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жояды.

Бүгінгі таңда шектеулі қолжетімділігі бар, пайдаланушылардың шектеусіз саны бар мемлекеттік қызметке жүгіну проблемасы бар. Медициналық ұйымға тіркелу қызметін көрсету кезінде Мемлекеттік қызметке кіретін іс-қимылдар алгоритмі сақталады. Сонымен қатар, бұйрықпен бекітілген Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты бар және қолданылады. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 (бұдан әрі-стандарт) порталда ескерілмеген, бекітілетін халықтың рұқсат етілген саны регламенттелген egov.kz. стандартқа сәйкес МСАК көрсететін ауылдық медициналық ұйымдарды қоспағанда, жалпы практиканың бір дәрігеріне тіркелген халықтың саны аралас халықтың 1 700 адамынан, учаскелік терапевт 2 200 адамнан, учаскелік педиатрдан – 0-ден 6 жасқа дейінгі 500 бала, 7-ден 18 жасқа дейінгі 900 бала, акушер гинекологта 120 адамнан аспайтын жүкті әйелдерге және оларға нақты тұрғылықты жері бойынша қызмет көрсетіледі. Бірақ портал egov.kz. учаскеде тіркелген халықтың саны туралы мәліметтермен интеграцияланбаған. Осы себепті шектеусіз пайдаланушылар қазірдің өзінде "жүктелген" сайтқа тіркелу сұрауларын жібере алады. Тіркеуден бас тартудың себептері "бекітілген халықтың шамадан тыс жүктелуі" опциясын қамтымайды, бұл бекітуді қалайтын пациенттер арасында шиеленісті тудырады. Осылайша, мемлекеттік қызмет көрсету кезінде пайдаланылатын ақпараттық жүйелердің дұрыс жұмыс істемеу қаупі анықталды, бұл белгіленген тәртіптің бұзылуына әкеледі.

Қазақстан Республикасының Ақпараттық технологиялар саласындағы ұлттық операторына "Ұлттық ақпараттық технологиялар" АҚ-ға "медициналық-санитарлық алғашқы көмек көрсететін медициналық ұйымға бекіту" мемлекеттік көрсетілетін қызметін толықтыру туралы ұсыныс жолдауға бастамашылық жасау ұсынылды.

Рұқсат беру функцияларын іске асыру бөлігінде

Жүргізілген ішкі талдау нәтижелері электрондық форматты енгізу және бірқатар функцияларды іске асыру кезінде жеке және заңды тұлғалармен тікелей "байланыстың" болмауы емханада болып жатқан процестердің тұтастай ашықтығын қамтамасыз ететіндігін көрсетеді.

Мәселен, емханада пациенттердің медициналық деректерін енгізу және сақтау үшін автоматтандырылған жүйе – кешенді медициналық ақпараттық жүйе (бұдан әрі – КМИС) енгізілді және жұмыс істейді. КМИС-те заңды тұлға қызметкерінің қолданыстағы электрондық-цифрлық қолтаңбасы (ЭЦҚ) жүйесімен кіруге құқығы бар дәрігерлер мен емхана қызметкерлері жұмыс істей алады.

ЭЦҚ пайдалану ықтимал сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін болдырмау мақсатында "электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы" Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 07 қаңтардағы Заңына сәйкес жүргізіледі.

Жалпы, емхана "Рұқсаттар және хабарламалар туралы" Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 16 мамырдағы № 202-V ҚРЗ Заңына сәйкес өз қызметінде ешқандай рұқсат беру функцияларын іске асырмайды.

Емхананың бақылау функцияларын негізінен емхана басшылығы, сондай-ақ бөлімшелер мен бөлімшелердің басшылары жүзеге асырады. Дәрігерлер өз кезегінде пациенттерге тағайындалған емнің дұрыстығы мен орындалуын және оның тиімділігін, пациенттерді қабылдау немесе келу арқылы, олардың денсаулығының жай-күйін бақылау үшін бақылау функциясын жүзеге асырады. Пациенттің денсаулық жағдайына, тағайындалған емнің тиімділігіне дәрігерлік бақылауды жүзеге асыру кезінде процестер нормативтік деңгейде бекітілген емдеу хаттамаларына сәйкес жүреді, бұл да сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің мүмкіндігін болдырмайды.

Бақылау-тексеру функцияларын іске асыру бөлігінде

Емхананың жарғысында уәкілетті орган тарапынан емхананың қызметіне мониторинг пен бақылауды ұйымдастыру және жүзеге асыру көзделген, бұл емхананың өзінің бақылау функцияларын іске асыруы кезінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің туындау мүмкіндігін болдырмайды.

Емхана орындайтын кейбір функцияларды жүзеге асыру кезінде объективті көзқарас мақсатында комиссиялар құрылды. Комиссиялардың қызметін талдау емханада комиссия басшыларын ротациялау жүйесін қалыптастыру қажеттігін көрсетті. Бұл қызметкерлердің уәждемесін арттыруға, қызметі жоғары сыбайлас жемқорлық тәуекелімен байланысты комиссиялар жұмысының ашықтығын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Сыбайлас жемқорлық факторларының алдын алу үшін жедел әрекет ету мақсатында емхана ғимаратында " сенім телефоны "(call-орталық) туралы ақпарат, Егер емхананың қызметкері немесе келушісі сыбайлас жемқорлықтың бұзылғанына куә болса, жүгіну мүмкіндігі бар. Бұл енгізу азаматтардың өтініштеріне, ұсыныстарына, шағымдарына уақтылы ден қою, емхана қызметкерлері тарапынан құқық бұзушылықтар туралы хабарламалар алу үшін қосымша жағдайлар жасайды.

Бюджет және қаржы қаражатын игеру және бөлу бөлігінде

Бюджет және қаржы қаражатын игеру және бөлу саласындағы ықтимал

сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін болдырмау мақсатында емхананың Қаржы-шаруашылық қызметіне жыл сайынғы аудит жүргізу көзделген. Сонымен қатар, 2021-2022 жылдар кезеңінде емхана қызметінің тиімділігіне мемлекеттік аудит жүргізілді. Мемлекеттік аудитпен емхана қызметінің барлық салалары қамтылды. Тексерілген кезеңде сыбайлас жемқорлық бұзушылықтары байқалмады.

Емханада ішкі аудит қызметі құрылды және жұмыс істейді, ол емхананың Бақылау кеңесіне есеп береді. Ішкі аудит қызметінің құрамына қаржы аудитору Мен клиникалық аудитор кіреді.

Осыған қарамастан, емхана директорының қаржылық қызметін бақылау, сондай-ақ уәкілетті орган, сондай-ақ Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті және емхананың құрылтайшысы тарапынан бақылау көзделген.

Жеке және заңды тұлғалармен шарттар жасасу бөлігінде

Емхана мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру кезінде, сондай-ақ ақылы бөлімшенің қолданыстағы баға прејскурантында және қызметтерінде көзделген ақылы қызметтер көрсету шеңберінде жеке және заңды тұлғалармен шарттар жасасады. Шарт жасасу саласының Бизнес-процестері Қазақстан Республикасының заңнамасымен, оның ішінде мемлекеттік сатып алу саласындағы заңнамамен және Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасымен регламенттеледі.

Мемлекеттік сатып алу шарттары орындалмаған, тиісінше орындалмаған немесе Мемлекеттік сатып алу шарттарын жасасудан жалтарған жағдайда, мұндай өнім берушілерді Мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылар деп тану үшін сот органдарына жүгіну практикасы қолданылады не өнім берушінің Мемлекеттік сатып алу шартын жасасудан жалтарғаны туралы мәліметтер уәкілетті органға жіберіледі. Бұдан басқа, тұрақсыздық айыбын өндіріп алу бойынша, ол болған жағдайда, заң талаптарына сәйкес міндетті түрде сотқа дейінгі алдын ала реттеу практикасы жүргізіледі. Нәтиже болмаған жағдайда айыппұл сомасын өндіріп алу үшін сотқа талап арыз жіберіледі. Мәселен, 2023 жылы 3 өнім беруші сотқа дейінгі реттеу тәртібімен тұрақсыздық айыбын төледі, 1 – сот талқылауы процесінде, 2 – өнім беруші бойынша сот шешімдері шығарылды, 3 – бойынша-тұрақсыздық айыбын төлеу туралы сот шешімін орындау үшін атқарушылық іс жүргізу қозғалды.

Ақпараттық жүйелерді әзірлеу және пайдалану бөлігінде

Емхана сонымен қатар дәрігердің қабылдауына жазылу, Дәрігерді үйге шақыру және медициналық құжаттарды қарау және басқа да көптеген пайдалы функциялар үшін медициналық ұйымға жылдам қол жеткізуді қамтамасыз ететін "Damumed" медициналық ақпараттық жүйесін пайдаланады. "Damumed" пайдалану дәрігерге жазылу және рәсімдеу, тест тапсыру, дәрігерлерге, мамандарға жолдама беру және түрлі тексерулерге жолдама беру сияқты бизнес-процестердің ашықтығы мен қолжетімділігін қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. Осылайша, ақпараттық жүйелерді пайдалану саласында сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

Емхана қызметінің белгілі бір салаларын және олардың нормаларын сақтауды реттейтін қолданыстағы нормативтік-құқықтық заңнаманың аясында

емхананың сыбайлас жемқорлық тәуекелдері барынша азайтылды.

Талдау жүргізу барысында жұмыс тобы жалпы емханада сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің жолын кесу бойынша шаралар әзірленгені туралы қорытынды жасады. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайту мақсатында жұмыс тобы мыналарды әзірледі және енгізуді ұсынады: нақты іскерлік операциялар, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою бойынша қосымша шаралар. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалауды тұрақты негізде жүргізу ұсынылады.

Тұтастай алғанда, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің туындау проблемасында адами фактордың тұрақты болуы себебінен сыбайлас жемқорлық ерекше назар аударуды, мониторинг пен бақылаудың тұрақты қатысуын талап ететінін атап өткен жөн; тұтастай алғанда сыбайлас жемқорлықтың барынша алдын алу үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрестің жаңа тәсілдерін зерделеу және әдістерін енгізу арқылы халықтың ой-өрісін өзгертуге ұмтылу қажет. Белгіленген әдістерді қолданған кезде жүйе істен шығуы мүмкін. Сондықтан сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін қадағалау әдістемелерін үнемі өзгерту қажет. Ол үшін комплаенс қызметтерге сенімді қолдау көрсету, оларды ұйымдардың құрылымына тұрақты негізде енгізу және басшылықтың ықпалынан тәуелсіздікті қамтамасыз ету қажет.

Бүгінгі таңда реттеуге келмейтін және емхана қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы Тәуелсіздігінің қазіргі деңгейіне әсер етуі мүмкін бірқатар проблемалар бар. Денсаулық сақтау саласы ел халқының тыныс-тіршілігін қамтамасыз ететін аса маңызды салалардың бірі бола отырып, емханаға қатысты рұқсат беру функцияларын орындайтын ведомстволар тарапынан тексерулер мен бақылауға алынатын осал сала болып табылатындығына байланысты. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдері келесі бағыттар бойынша анықталды:

- пациенттердің әртүрлі қажеттіліктерін қанағаттандыру және өздері үшін қажет емес қызметтерді алу үшін негізсіз шағымдарды іс жүзінде айғақтарсыз әртүрлі ведомстволарға жіберуі,

- бақылаушы ведомстволардың қызметкерлері болып табылатын туыстарының/жұбайларының/т. болуы сылтауымен адамдардың тексерулердің нәтижесіне теріс әсер ету әрекеттерінің болуы және т. б.,

- жұмыс орнында жұмыс істеген кезде медициналық қызметкерлерге пациенттер тарапынан физикалық шабуылдар және сонымен бірге медициналық құжаттарды, анықтамаларды және т. б. алу мақсатында шағымдарды қадағалау органдарына жіберу қаупі бар. Бұл ретте әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына шағымдар медицина қызметкерлерінің жалақысының ынталандырушы құрамдас бөлігінің деңгейіне әсер етуі мүмкін,

- емхана қызметкерлерін несиелендірудің жоғары деңгейі де сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің туындау қаупі болып табылады.

Анықталған тәуекелдерді жою және / немесе азайту үшін:

- қызметкерлермен олардың азаматтық құқықтарын, емхана қызметкерлерінің құқықтарын түсіндіру бойынша әңгімелер өткізіледі, Ұжымдық шарт нормаларын түсіндіру бойынша дәріс өткізіледі, тоқсан сайын сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы түсіндіру жұмыстары жүргізіледі;

- пациенттерді қолдау қызметінің жұмысы күшейтілді, пациенттерді

қолдау қызметінің контактілеріне жылдам қол жеткізу құрылды

- Төтенше жағдайлар кодтары әзірленді және жұмыс істейді. Шұғыл кодтардың жұмысын күшейту ұсынылады.

**Астана қаласы әкімдігінің
"№ 4 қалалық емхана"
ШЖҚ МКК директоры**

С.А. Шаймерденов

**Астана қаласы әкімдігінің
"№4 қалалық емхана " ШЖҚ МКК
Қызметтің сыбайлас жемқорлыққа
қарсы комплаенс Жетекшісі**

Г.М. Ходжабаева

**Астана қаласы әкімдігінің:
"№ 4 қалалық емхана " ШЖҚ МКК
сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс
қызметінің қызметкерлері:**

Л.Б. Аносова

А.С. Есхожина

Н.Г. Шарипов